EUROOPA PARLAMENT

2004 *2009*

Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon

2008/0140(CNS)

27.1.2009

ARVAMUS

Esitaja: keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon

Saaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtet sõltumata isikute usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest
(KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Arvamuse koostaja: Amalia Sartori

PA_Legam

LÜHISELGITUS

Euroopa Liit põhineb vabaduse, demokraatia ning inimõiguste ja põhivabaduste austamise ühistel põhimõtetel. See, et iseenesestmõistetavalt tunnustatakse iga üksikisiku ainulaadsust ja tema õigust võrdsele ligipääsule elus avanevatele võimalustele, iseloomustab kõiki neid Euroopa ühiskondi, kes on oma liidu rajanud juhtmõttele „Ühinenud mitmekesisuses". Euroopa ühiskonna mitmekesisus on liidu kultuurilise, poliitilise ja sotsiaalse integratsiooni keskne element, mida tuleb austada. Sama tugevasti tuleb võidelda selle alusväärtusi ohustava diskrimineerimise vastu.

Euroopa tegevusel inimeste võrdõiguslikkuse tagamiseks on pikk traditsioon. Amsterdami lepinguga anti uued volitused meetmete võtmiseks mis tahes diskrimineerimise vastu soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel. Tööhõivesektoris toimuva diskrimineerimise kohta on juba olemas Euroopa tasandi õigusnormid ja tagatised. Kui käesolev direktiiv vastu võetakse, viiakse sellega EÜ asutamislepingu artikli 13 kohaldamise protsess lõpule, diskrimineerimiskeelu kohaldamisala laieneb igasugusele diskrimineerimisele rassi, etnilise päritolu ja soo alusel ning õiguste kaitsmisel kaob mis tahes kujutletav hierarhia.

Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni konkreetseid huve silmas pidades nõuab selle ambitsioonika eesmärgi saavutamine komisjoni pädevuses olevates valdkondades ulatuslikku vastust, kuivõrd riikide traditsioonid ja strateegiad tervishoiu- või sotsiaalse kaitse valdkonnas erinevad üksteisest mõneti rohkem kui tööhõivega seotud sektorites.

Saavutatud edusammudele vaatamata ei ole diskrimineerimisevastast võitlust võimaldav Euroopa õiguslik raamistik veel täielik. Mõni liikmesriik on vastu võtnud meetmeid, mis keelavad tööhõivevaldkonnas lisaks juba kehtivatele eeskirjadele igasuguse diskrimineerimise vanuse, seksuaalse sättumuse, puude, usutunnistuse või veendumuste alusel, kuid praegu ei ole ühtset miinimumstandardit diskrimineerimise tunnuste ja diskrimineerimise eest kaitsmise kohta. Nendele lünkadele vaatamata on Euroopa Liidul diskrimineerimisevastases võitluses ikkagi üks arenenumaid õigusraamistikke maailmas.

Esimesed, kes nõuavad tugevamat sekkumist diskrimineerimise vastu, on kodanikud, kes ootavad selles valdkonnas tugevamat ühist tegutsemist, mis läheks kaugemale juba tegelikult saavutatust. Nad ootavad tegutsemist mitmel alal, näiteks tervishoius, kus liikmesriikide vahel on veel suured erinevused ning sageli toimub kõige kaitsetumate elanikekategooriate diskrimineerimine ka ühe või teise riigi siseselt.

Liidu puhul, milles paljude valdkondade areng on olnud väga edukas, on üllatav ja kahetsusväärne, et puuduvad ühised reeglid puuete või seksuaalse vägivalla ja ahistamise käsitlemiseks ning asjakohaselt ei tunnustata põhiõigusi, millele tänapäeva ühiskonnas peaks kindlasti olema tagatud nende õiguste vääriline õiguskaitse.

Diskrimineerimise vastu võitlemine tähendab investeerimist sellise ühiskonna teadvusesse, mille areng toimub integratsiooni kaudu, ühiskonnal tuleb aga integratsiooni saavutamiseks investeerida koolitusse, teavitamisse ja heade tavade levitamisse ning püüda leida kõikide oma kodanike heaks ja huvides õiglast kompromissi ning üldist tasakaalu ühiskonna paljude

erisuguste osade vahel.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(1) vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 6 on Euroopa Liit rajatud vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning õigusriigi põhimõtetele, mis on ühised kõikidele liikmesriikidele, ning ta austab Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga tagatud ning liikmesriikide ühesugustest riigiõiguslikest tavadest tulenevaid põhiõigusi kui ühenduse õiguse üldpõhimõtteid.	(1) vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 6 on Euroopa Liit rajatud vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning õigusriigi põhimõtetele, mis on ühised kõikidele liikmesriikidele, ning ta austab Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga tagatud ning liikmesriikide ühesugustest riigiõiguslikest tavadest tulenevaid põhiõigusi kui ühenduse õiguse üldpõhimõtteid. ***Vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 13, mis volitab nõukogu astuma vajalikke samme diskrimineerimisega võitlemiseks, koostoimes sama lepingu artiklis 152 sätestatuga, on vaja soodustada mittediskrimineerimise ja võrdsete võimaluste tagamise küsimuste lülitamist süstemaatiliselt kõikidesse poliitikavaldkondadesse, eelkõige olemasolevate koordineerimismehhanismide raames tööhõive, sotsiaalse kaasatuse, hariduse ja rahvatervise valdkonnas.***

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(2 a) Vaimset ja füüsilist tervist tuleks pidada võrdselt tähtsaks, kuivõrd vaimne tervis on seotud kardiovaskulaarsete haiguste, vähi ja suhkruhaigusega, mis tekivad narkootikumide kuritarvitamise ja narkomaania tagajärjel.
	Inimesi, kellel on tõsiseid vaimse tervise probleeme, ähvardavad rohkem kui teisi sotsiaalne tõrjutus, vaesus, piiratud eluruumivõimalused ja kehalise tervisega seotud meditsiiniteenuste raske kättesaadavus, samal ajal suurenevad vaimsete häirete, näiteks depressiooni ja ärevuse tõttu töötaja tööviljakuse vähenemisest tulenevad kulud.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(2 b) Füüsiline ja vaimne tervis ning heaolu on inimeste ja ühiskonna elukvaliteedi seisukohalt otsustava tähtsusega ning kuuluvad Euroopa Liidu Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamise põhitegurite hulka.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(3 a) Kodanikud ootavad rohkem ühist tegutsemist tervishoiu alal, kuna ikka veel

	on tervishoiu valdkonnas liikmesriikide vahel ning ühe ja sama riigi siseselt suuri erinevusi, nagu on ka valdkondi, kus liikmesriigid ei saa üksi tõhusalt tegutseda. Need asjaolud nõuavad Euroopa Liidult suuremat pühendumist ka võimalikule ühisele tervishoiupoliitikale, mis vastaks kodanike huvidele.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(3 b) Juurdepääs tervishoiule on Euroopa Liidu põhiõiguste harta[1] artiklis 35 sätestatud põhiõigus ja liikmesriikide riigiasutuste põhiülesanne on tagada kõikidele võrdne juurdepääs kvaliteetsele tervishoiusüsteemile.
	[1] EÜT C 364, 18.12.2000, lk 1.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(4 b) Euroopa ühiskonna mitmekesisus on liidu kultuurilise, poliitilise ja sotsiaalse integratsiooni keskne element ja sellega tuleb arvestada.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 4 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(4 c) Hea tervis on füüsiliseks ja vaimseks heaoluks hädavajalik. Peale bioloogiliste erinevuste mõjutavad rahvatervist eelkõige sotsiaal-majanduslik ebavõrdsus, keskkond ja ka juurdepääs haridusele, teadmistele ja teabele. Kodanike õigused ja kodanike vastutus oma tervise eest on otsustava tähtsusega ja seetõttu on oluline edendada tervishoiualase harituse programme ja julgustada kõiki ühiskonnasektoreid järgima tervislikke eluviise. Algatused tervishoiusüsteemide erinevuste vähendamiseks peaksid sisaldama sihikindlat tervisepropagandat ja üldsuse harimist;

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 4 d (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(4 d) Naiste peamised terviseprobleemid on põhjustatud naistevastasest vägivallast, seksiorjusest ja prostitutsioonist. Kuigi naistevastane vägivald on eriti levinud rahvatervise probleem, ei võeta seda nähtust meditsiinikoolituses ja -praktikas arvesse. ***Maailma Terviseorganisatsiooni hinnangul on vähemalt viiendik kogu maailma naistest vähemalt kord elu jooksul kannatanud füüsilist või vaimset vägivalda. Võitlus seksuaalse ahistamise ja naistevastase vägivalla vastu tuleb võtta ühenduse tegevuse prioriteediks, ka rahvatervisealaste erimeetmete vormis.***

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(9) Seega tuleks õigusaktidega keelata diskrimineerimine usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel mitmes valdkonnas väljaspool tööturgu, sealhulgas sotsiaalkaitse, hariduse ning kaupade ja teenuste, sealhulgas eluaseme, kättesaadavuse ja pakkumise valdkonnas. Õigusaktidega tuleks sätestada meetmed, mis tagavad puudega inimeste võrdse juurdepääsu õigusaktidega hõlmatud valdkondades.	(9) Seega tuleks õigusaktidega keelata diskrimineerimine usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel mitmes valdkonnas väljaspool tööturgu, sealhulgas sotsiaalkaitse, hariduse ning kaupade ja teenuste, sealhulgas eluaseme ***ja tervishoiu***, kättesaadavuse ja pakkumise valdkonnas. Õigusaktidega tuleks sätestada meetmed, mis tagavad puudega inimeste võrdse juurdepääsu õigusaktidega hõlmatud valdkondades.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(12 a) Diskrimineerimisena käsitatakse ka keeldumist inimese meditsiinilisest teenindamisest ainuüksi tema vanuse tõttu.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(13) Rakendades võrdse kohtlemise põhimõtet, mis ei sõltu usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest, peaks ühendus vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 3 lõikele 2 kaotama ebavõrdsuse ning edendama meeste ja naiste	(13) Rakendades võrdse kohtlemise põhimõtet, mis ei sõltu usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest, peaks ühendus vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 3 lõikele 2 kaotama ebavõrdsuse ning edendama meeste ja naiste

võrdõiguslikkust, eelkõige seetõttu, et naised kannatavad tihti mitmekordse diskrimineerimise all.	võrdõiguslikkust, eelkõige seetõttu, et naised kannatavad tihti mitmekordse diskrimineerimise all. ***Selleks on vaja laiendada kaitset ka mitmekordse diskrimineerimise nähtusele.***

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 19 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(19 a) Liikmesriigid peaksid toetama partnerlust õppimispuuete ja/või vaimse tervise probleemidega inimestega, et teadvustada nende õigusi, esitada ettepanekuid teenuste parandamiseks ja hõlbustada juurdepääsu teabele uute ravimite ja uuenduslike raviviiside kohta.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(21) Diskrimineerimise keelamine ei tohiks piirata selliste meetmete säilitamist või vastuvõtmist liikmesriikide poolt, mille eesmärk on ära hoida või heastada halvemusi, mille all teatava usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumusega isikute rühm on kannatanud. Nende meetmetega võib lubada teatava usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumusega isikute organisatsioone, mille peaeesmärk on arvestamine kõnealuste isikute erivajadustega.	(21) Diskrimineerimise keelamine ei tohiks piirata selliste meetmete säilitamist või vastuvõtmist liikmesriikide poolt, mille eesmärk on ära hoida või heastada halvemusi, mille all teatava usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumusega isikute rühm on kannatanud. ***Ühenduse diskrimineerimisvastased õigusaktid ei takista liikmesriike säilitamast või kehtestamast konkreetseid meetmeid, et hoida ära või kompenseerida halvemust, mis tuleneb diskrimineerimisest niisugustel põhjustel, mille puhul on ette nähtud kaitse.*** Nende meetmetega võib lubada teatava usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumusega isikute

organisatsioone, mille peaeesmärk on arvestamine kõnealuste isikute erivajadustega.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(25) Võrdse kohtlemise põhimõtte tõhus rakendamine nõuab kannatanutele piisava õiguskaitse tagamist ohvristamise vastu.	(25) Võrdse kohtlemise põhimõtte tõhus rakendamine nõuab kannatanutele piisava õiguskaitse tagamist ohvristamise vastu. ***Üksikisiku õiguste tõhusa kaitsega peab kaasnema mittediskrimineerimise ja võrdsete võimaluste aktiivne edendamine.***

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 30 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(30 a) Liikmesriikide ülesanne on tagada kõikide kodanike hea tervis, kuid selle eesmärgi saavutamiseks on vajalik koostöö liikmesriikide, liidu institutsioonide, kohalike omavalitsuste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja kodanike vahel.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 30 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(30 b) Tervishoid vajab tõhusat poliitilist toetust kõikides valdkondades ja igal tasandil – nii Euroopa Liidu liikmesriikides ja Euroopa Liidus kui ka maailma tasandil. Lisaks sellele, et

võetakse arvesse uusi terviseohte, mis on sageli piiriülese ulatusega, nagu pandeemiad, uued nakkushaigused ja bioterrorism, samuti kliimamuutuste ja globaliseerumise tagajärgi, eelkõige selle mõju toiduainetele ja rändele, tuleks tervise probleemiga tegeleda kui põhitähtsa poliitikaküsimusega Lissaboni lepingu ja Lissaboni strateegia vaimus ning võtta see kõikidesse liidu asjaomastesse poliitikavaldkondadesse.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 31 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(31 a) Vaja on piisavalt teavet kehtivate õigusaktide kohta selleks, et võimaldada potentsiaalsetel diskrimineerimise ohvritel nendest tõepoolest abi otsida, ja selleks, et tööandjad, teenusepakkujad ja haldusasutused teaksid oma kohustusi. Siiski on teadmised diskrimineerimisalastest õigusaktidest veel piiratud. Komisjon peab edendama ja toetama kehtivate õigusaktide alaseid koolitus- ja teavitusmeetmeid, mis on suunatud olulisematele huvirühmadele, sh võrdõiguslikkuse küsimustega tegelevatele asutustele, kohtunikele, advokaatidele, valitsusvälistele organisatsioonidele ja sotsiaalpartneritele.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 a – lõige 1 (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 2 a

	Mõisted
	1. Puuetega inimesteks loetakse inimesi, kellel on pikaajalised kehalised, vaimsed, intellektuaalsed või meelelised kahjustused, mis koosmõjus mitmesuguste tõketega võivad takistada nendel inimestel täiel määral, tegusalt ja võrdõiguslikult ühiskonnas osalemast.

Selgitus

See puuetega inimeste määratlus peaks kõikides liikmesriikides olema ühesugune, tagamaks võrdset kohtlemist. Seepärast tuleb puuetega inimeste definitsioon direktiivis sõnastada selliselt, nagu see on fikseeritud ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 a – lõige 2 (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2. „Universaalne disain" tähendab sellist toodete, keskkondade, programmide ja teenuste disaini, mis lubab neid kasutada kõikidel inimestel võimalikult suures ulatuses ilma kohandusteta või eridisainita. „Universaalne disain" ei välista konkreetsetele puuetega inimeste rühmadele vajaduse korral abivahendeid.

Selgitus

Selleks, et võimaldada puuetega inimestele toimiv, diskrimineerimisest vaba juurdepääs varadele, mis on üldsuse käsutuses, tuleb edendada niisuguseid asju, mida saaksid kasutada kõik. Seepärast tuleb direktiivi võtta universaalse disaini määratlus sellisena, nagu see on fikseeritud ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
a) meetmed, mis on vajalikud selleks, et võimaldada puudega inimestele tõhus mittediskrimineeriv juurdepääs sotsiaalkaitsele, sotsiaaltoetustele, tervishoiule ja haridusele ning avalikkusele pakutavate kaupade ja teenuste, sealhulgas eluaseme ja transpordi, kättesaadavus ja pakkumine, mis tagatakse juba eelnevalt võetud meetmetega, sealhulgas vajalike muudatuste või parandustega. Sellised meetmed ei tohiks osutuda ebaproportsionaalselt suureks koormaks ega nõuda kõnealus(t)e sotsiaalkaitse, sotsiaaltoetuste, tervishoiu, hariduse ning kaupade ja teenuste põhjalikku muutmist ega nõuda neile alternatiivide pakkumist; ning	a) meetmed, mis on vajalikud selleks, et võimaldada puudega inimestele ***nõustamine hooldevajaduste asjus*** ning tõhus mittediskrimineeriv juurdepääs sotsiaalkaitsele, sotsiaaltoetustele, tervishoiule ja haridusele ning avalikkusele pakutavate kaupade ja teenuste, sealhulgas eluaseme ja transpordi, kättesaadavus ja pakkumine, mis tagatakse juba eelnevalt võetud meetmetega, sealhulgas vajalike muudatuste või parandustega. Sellised meetmed ei tohiks osutuda ebaproportsionaalselt suureks koormaks ega nõuda kõnealus(t)e sotsiaalkaitse, sotsiaaltoetuste, tervishoiu, hariduse ning kaupade ja teenuste põhjalikku muutmist ega nõuda neile alternatiivide pakkumist; ning

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2 a. Liikmesriigid peavad erilist tähelepanu pöörama puuetega inimeste juurdepääsuvõimalustele elektroonilistele teenustele.

Selgitus

Üha rohkem ühiskonna teenuseid kantakse üle elektroonilisse võrku, ilma et meil oleks erilistele ühiskonnarühmadele suunatud kindlat teavet selle kohta, millised on nende rühmade juurdepääsuvõimalused niisugustele teenustele. Me peame igal juhul ära hoidma selle, et puuetega inimesed jääksid väljapoole infoühiskonda.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 4 a
	Võrdne kohtlemine tervishoiusüsteemides
	1. Arvestades subsidiaarsuse põhimõtet ja liikmesriikide pädevusi inimeste võrdse kohtlemise põhimõtte järgimise tagamiseks:
	a) on vaja asetada rõhk haiguste ennetamise strateegiatele. Teaduslikel andmetel põhinevates ennetusmeetmetes peaksid muu hulgas kajastuma soospetsiifilised aspektid, samuti teised erinevuste põhjuseks olevad tegurid;
	b) peaksid liikmesriigid meditsiini- ja tervishoiuvaldkonnas kasutama soo järgi liigitatud statistikat ja andmeid;
	c) tuleb meditsiiniuuringutes ja uute ravimite väljatöötamisel suurendada teadlikkust naiste ja meeste erinevatest füüsilistest omadustest ning ravimite kasutamisest tingitud mõjude erinevustest;
	d) on vaja tervishoiualastes poliitilistes strateegiates arvesse võtta keskkonnategureid, mis eriti mõjutavad kaitsetumaid inimrühmi, nagu rasedad ja imetavad naised, lapsed, teismelised ja puuetega inimesed, kelle tervist need ohtlikud keskkonnategurid eriti mõjutavad.
	2. Liikmesriigid rakendavad vajalikke abinõusid tagamaks, et edendataks ja kaitstaks kodanike õigusi ja vastutust seoses oma tervisega ning et selleks edendataks muu hulgas tervishoiualase harituse programme ja innustataks kõiki ühiskonnasektoreid järgima tervislikke eluviise.

	3. Komisjon peab edendama erikoolitusprogramme tervishoiutöötajatele ja parameedikutele.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – teine lõik (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Komisjon edendab kehtivate õigusaktide alaseid koolitus-, täiendõppe ja teavitusmeetmeid, mis on suunatud eelkõige põhilistele huvirühmadele.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Et toetada võrdse kohtlemise põhimõtte järgmist, toetavad liikmesriigid dialoogi asjakohaste huvirühmadega, eelkõige valitsusväliste organisatsioonidega, kellel on kooskõlas siseriikliku õiguse või tavaga õigustatud huvi aidata võidelda käesolevas direktiivis esitatud alustel ja selles hõlmatud valdkondades aset leidva diskrimineerimisega.	Et toetada võrdse kohtlemise põhimõtte järgmist, toetavad liikmesriigid dialoogi asjakohaste huvirühmadega, eelkõige ***meditsiinitöötajaid ja parameedikuid esindavate ühingutega ning*** valitsusväliste organisatsioonidega, kellel on kooskõlas siseriikliku õiguse või tavaga õigustatud huvi aidata võidelda käesolevas direktiivis esitatud alustel ja selles hõlmatud valdkondades aset leidva diskrimineerimisega. ***Komisjon kogub, analüüsib ja levitab objektiivset, võrreldavat, usaldusväärset ja asjakohast teavet, sealhulgas kõiki kättesaadavaid uuringutulemusi ja häid tavasid.***

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid ja riiklikud võrdõiguslikkuse küsimusega tegelevad asutused edastavad hiljemalt … ja seejärel iga viie aasta tagant komisjonile kogu vajaliku teabe, et komisjon saaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule koostada aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta.	1. Liikmesriigid ja riiklikud võrdõiguslikkuse küsimusega tegelevad asutused edastavad ***kooskõlastatult Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudiga,*** hiljemalt … ja seejärel iga viie aasta tagant komisjonile kogu vajaliku teabe, et komisjon saaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule koostada aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta.
2. Komisjoni aruandes võetakse vajaduse korral arvesse sotsiaalpartnerite ja asjaomaste valitsusväliste organisatsioonide ning Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti seisukohti. Vastavalt soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise põhimõttele peab selles aruandes muu hulgas sisalduma hinnang, kuidas võetud meetmed on mõjunud naistele ja meestele. Vastavalt saadud andmetele võib see aruanne vajadusel sisaldada ettepanekuid käesolev direktiiv läbi vaadata ja ajakohastada.	2. Komisjoni aruandes võetakse vajaduse korral arvesse sotsiaalpartnerite ja asjaomaste valitsusväliste organisatsioonide ning ***Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi ja*** Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti seisukohti. Vastavalt soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise põhimõttele peab selles aruandes muu hulgas sisalduma hinnang, kuidas võetud meetmed on mõjunud naistele ja meestele***, eriti artiklis 3 kindlaks määratud valdkondades.*** Vastavalt saadud andmetele võib see aruanne vajadusel sisaldada ettepanekuid käesolev direktiiv läbi vaadata ja ajakohastada.

MENETLUS

Pealkiri	Võrdne kohtlemine sõltumata isiku usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest
Viited	KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Vastutav komisjon	LIBE
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	ENVI 2.9.2008
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Amalia Sartori 7.10.2008
Arutamine parlamendikomisjonis	1.12.2008
Vastuvõtmise kuupäev	22.1.2009
Lõpphääletuse tulemused	+: 35 –: 3 0: 5
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Adamos Adamou, Georgs Andrejevs, Liam Aylward, John Bowis, Frieda Brepoels, Martin Callanan, Dorette Corbey, Magor Imre Csibi, Avril Doyle, Mojca Drčar Murko, Edite Estrela, Jill Evans, Anne Ferreira, Karl-Heinz Florenz, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jens Holm, Marie Anne Isler Béguin, Caroline Jackson, Dan Jørgensen, Christa Klaß, Urszula Krupa, Marie-Noëlle Lienemann, Peter Liese, Jules Maaten, Linda McAvan, Riitta Myller, Miroslav Ouzký, Dimitrios Papadimoulis, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Guido Sacconi, Daciana Octavia Sârbu, Amalia Sartori, Richard Seeber, Bogusław Sonik, María Sornosa Martínez, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Glenis Willmott
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Inés Ayala Sender, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews